

Ministero dell'istruzione e del merito

ESAME DI STATO CONCLUSIVO DEL SECONDO CICLO DI ISTRUZIONE

Indirizzo: LICEO LINGUISTICO

(Testo valevole per tutti gli indirizzi del settore LINGUISTICO)

Disciplina: LINGUA E CULTURA STRANIERA 3 (EBRAICO)

IL CANDIDATO DEVE SVOLGERE TUTTE LE ATTIVITÀ COMPRESSE NELLA PROVA

שיבה*

מאת חווה ניסימוב

לאחר שבועים שנות למותו אבי שב. הוא יושב מבין בפתח החדר המתנה מצפה לפצוי על סבלו. אני מגישה לו כוס מים, ידיו רוטטות, המים נשפכים על מכנסיו. אני מגישה לו כוס נוספת. הוא גומע. שפתיו רוטטות. "תודה בתי", לוחש. חשכה יורדת, המשקדים מתרסקים מאדם. הוא נשאר לשבת. ממתי. מכיין שקרא לי בתי, לא היתה לי ברירה אלא לקחת אותו הביתה אתי. "תודה בתי", לוחש. היכן ביתו הוא לא אומר, נשען עלי לוחש: "בתי בתי". אנחנו טופסים בגרם המדרגות, אני מושיבה אותו במטבח ומכינה ארוחה. אנחנו אוכלים. הוא אומר: "תודה בתי". כיין שקד חשבת, כי אולי הוא אבי. רבים ברחו לשלגים ושובו, מדוע לא הוא. אבי. אני פורשת סדינים, משכיבה אותו. נראה בבקר, אני חושבת, אולי ישאלו עליו, אולי יזכר. בבקר אני מכינה לנו ארוחה. הוא נשאר לשבת בגב כפוף, עיניו בזהות. ריקות. "נו", אני אומרת, "נו", הוא אומר. אנחנו יושבים. אני אומרת: "אבי מת לפני כן וכן שנים", "כן", הוא אומר, "כלנו היינו מתים, גם הסנים היו מתים". "לאבי אין קבר", אני לוחשת. "כן בתי", הוא אומר, "קברים היו מותרות שלא היו לאיש". אולי הוא אבי, אני חושבת. הגיל מתאים. הרעדה היא נכונה. אני יודעת שישאר עמי בגלל הספק והגעגועים.

Ministero dell'istruzione e del merito

ESAME DI STATO CONCLUSIVO DEL SECONDO CICLO DI ISTRUZIONE

Indirizzo: LICEO LINGUISTICO

(Testo valevole per tutti gli indirizzi del settore LINGUISTICO)

Disciplina: LINGUA E CULTURA STRANIERA 3 (EBRAICO)

ענו על כל השאלות.

(I) מהי המטרה המרכזית של השיר? הקיפו את התשובה הנכונה.

1. לספר את הסיפור על שיבת האב של האנייהמשוררת אחרי שבעים שנה.
2. לספר את המפגש האקראי בין שני אנשים שחוו את שואה ולתאר את הרגשות המורכבים שעולים להם.
3. לחנך את הצעירים שצריך לעזור לקשישים.
4. לתאר את הידידות בין אישה לזקן חסר בית.

(II) מדוע האנייהמשוררת חושבת שהקשיש יכול להיות אביה? הקיפו את התשובה הנכונה.

1. כי גילו של הקשיש מתאים.
2. כי הקשיש ואביה נולדו באותה העיר באירופה.
3. היא לא באמת חושבת את זה אבל הגעגועים לאביה שנרצח בשואה גורמים לה לחשוב כך.
4. כי הוא דומה לאביה.

(III) מדוע הקשיש פונה לאנייהמשוררת בשם "בתי"? הקיפו את התשובה הנכונה.

1. כי הוא בן אדם מנומס ונחמד.
2. כי הוא לא יודע את שמה.
3. כי הוא בן אדם חולה ומבולבל.
4. לא יודעים בוודאות. אולי מפני שבעקבות השואה הוא נמצא במצב נפשי של אובדן וגעגועים.

(IV) בשיר הקשיש אומר: "פָּלְנוּ הַיִּינוּ מְתִים, גַּם הַחַיִּים הָיוּ מְתִים". מהי משמעות המשפט?

(V) בשורה האחרונה של השיר כתוב: "אָנִי יוֹדַעַת שְׂשִׁאָר עָמִי בְּגִלְלֵי הַסֶּפֶק וְהַגְּעֻעִים". תסבירו את המשמעות של המילים "ספק" ו"געגועים" ביחס לקשר הנוצר בין הקשיש לאנייהמשוררת בשיר.

כתבו בהיקף של 150-מילים

ESAME DI STATO CONCLUSIVO DEL SECONDO CICLO DI ISTRUZIONE

Ministero dell'istruzione e del merito

Indirizzo: LICEO LINGUISTICO

(Testo valevole per tutti gli indirizzi del settore LINGUISTICO)

Disciplina: LINGUA E CULTURA STRANIERA 3 (EBRAICO)

מי ישמור על הגרפיטי?*

מאת נורית אשר פניג

יש יוצרי גרפיטי שמחשיבים את עצמם אומנים, והמרחב הציבורי הוא עבורם משטח ציור בדומה לנייר או בד המשמשים ציירים. באמצעות הגרפיטי הם מבטאים לפעמים מחשבות ורגשות. לעיתים הם משתמשים בגרפיטי כדי להביע מחאה על תופעות שליליות, כמו אלימות, סמים, נשק גרעיני וזיהום אוויר. אנשים אלה בדרך כלל לא חותמים את שמם האמיתי על היצירות שלהם, והמעשים האלה נחשבים לעבירה על החוק. בישראל, כמו בארצות אחרות בעולם, הגרפיטי וציורי הקיר הפכו לחלק מעולם התרבות והאומנות, ויש יצירות שזוכות להכרה של מוסדות תרבות ומוגדרות "אומנות רחוב". הם נעשו פופולריים בקרב הציבור ומקור משיכה לתיירים. האם הפופולריות של הגרפיטי הפכה אותו לאומנות חוקית ומקובלת? והאם יש להגן על הגרפיטי וציורי הקיר כפי שמגינים על יצירות שמוצגות במוזאונים? גם אם הגרפיטי הוא כבר חלק מעולם האומנות, אין ליצירות אלה וליוצריהן מעמד ברור או הגנה במסגרת החוק, והמעמד שלהן עדיין נמוך יותר מן המעמד של יצירות האומנות החוקיות והמקובלות. במרכז אזור תעשייה בניו יורק עמד בניין ישן ומוזנח. אט-אט החלו אומני רחוב שונים מכל רחבי העולם לצייר יצירות גרפיטי על כל קירות הבניין – החיצוניים והפנימיים. במשך השנים הבניין, שהיו בו יותר מ-350 יצירות אומנות צבעוניות ויפות, נעשה למרכז עלייה לרגל של מבקרים רבים ותיירים, ואפילו בתי ספר ערכו טיולים מאורגנים למקום. בשנת 2013 החליטו בעלי הבניין, באישור עיריית ניו יורק, להרוס את הבניין. החלטה זו העלתה את השאלות מה יקרה לכל יצירות האומנות המיוחדות, ואם יש לאומני הרחוב זכויות על יצירותיהם. בעקבות ההחלטה להרוס את הבניין פרץ מאבק ציבורי, והתקיים דיון בשאלה מהו המעמד החוקי שצריך להיות לגרפיטי ולציורי הקיר. התומכים בהריסת הבניין טענו כי האומן שיוצר את הגרפיטי עושה זאת לרוב ללא רשות, באופן לא מוסדר, ולכן החוק לא יכול להגן עליו. כמו כן היוצרים של הגרפיטי יודעים שמדובר באומנות זמנית.

*Ministero dell'istruzione e del merito***ESAME DI STATO CONCLUSIVO DEL SECONDO CICLO DI ISTRUZIONE****Indirizzo:** LICEO LINGUISTICO**(Testo valevole per tutti gli indirizzi del settore LINGUISTICO)****Disciplina:** LINGUA E CULTURA STRANIERA 3 (EBRAICO)

לעומתם חובבי אומנות ונציגי האומנים טענו שהגרפיטי על קירות הבניין הוא יצירת אומנות בדיוק כמו כל יצירה במוזאון, ופגיעה ביצירות אלו היא פגיעה בכבוד של היוצרים ובשם הטוב שלהם בעולם האומנות. לטענתם, הבניין כולו הפך ליצירת אומנות אחת גדולה ומרשימה, ולכן החוק מגן עליו ויש למנוע את ההריסה שלו. נציגי האומנים פנו לבית המשפט בניו יורק בניסיון לעצור את הריסת הבניין, אבל בית המשפט אישר להרוס את המבנה. השופט קבע כי לאחר בדיקת הנושא לעומק ולמרות הכבוד שיש לו כלפי אומנות הגרפיטי והאומנים, הבניין שעליו ציירו את יצירות הגרפיטי שייך לאנשים פרטיים, ועל פי החוק, מותר לבעלים להרוס אותו. האומנים פנו לעיריית ניו יורק בבקשה להכריז על הבניין כ"מבנה לשימור". העירייה לא הסכימה לבקשה משום שהחוקים של העירייה מאפשרים למנוע הריסה של מבנים שיש להם חשיבות היסטורית, אבל אין חוק לשימור מבנים שיש להם חשיבות אומנותית. הבניין שבו 350 יצירות אומנות נהרס, ובמקומו הוקמו כ-1000 דירות.

ענו על כל השאלות.**(I) מהי המטרה המרכזית של המאמר? הקיפו את התשובה הנכונה.**

1. להגדיר את המושגים: אומנות רחוב, גרפיטי, ציורי רחוב.
2. לתאר את הבעיה של הגרפיטי בארץ ובעולם מבחינת המעמד המשפטי.
3. לספר את הסיפור על הריסת יצירות האומנות בבניין המוזנח בניו יורק.
4. להמליץ על הצגת יצירות של אומני הרחוב במוזאונים.

(II) מדוע לגרפיטי אין מעמד ברור או הגנה במסגרת החוק? הקיפו את התשובה הנכונה.

1. כי איכות היצירות האלה היא נמוכה.
2. כי היצירות האלה לא מוצאות חן בעיני הקהל.
3. כי היוצרים משתמשים בגרפיטי כדי להביע מחאה.
4. כי המעשים האלה נחשבים לעבירה על החוק.

*Ministero dell'istruzione e del merito***Indirizzo:** LICEO LINGUISTICO**(Testo valevole per tutti gli indirizzi del settore LINGUISTICO)****Disciplina:** LINGUA E CULTURA STRANIERA 3 (EBRAICO)

(III) מהי הטענה של התומכים בהריסת הבניין בניו יורק? הקיפו את התשובה הנכונה.

1. התומכים בהריסת הבניין טוענים שיוצרי הגרפיטי עושים זאת לרוב ללא רשות.

2. התומכים בהריסת הבניין טוענים שהיצירות האלה לא מעניינות אף אחד.

3. התומכים בהריסת הבניין טוענים שלפי החוק אסור להגן על אומנות זמנית.

4. התומכים בהריסת הבניין טוענים שהבניין הזה הוא מוזנח מדי.

(IV) לפי דעתכם, מדוע אומנים משתמשים בגרפיטי כדי לבטא מחשבות ורגשות?

(V) בשנים האחרונות העיריות והרשויות המקומיות בעולם המערבי שינו את היחס שלהן כלפי הגרפיטי.

לפי דעתכם, מה יכולות להיות הסיבות לכך? כתבו שלוש סיבות.

כתבו בהיקף של 150-מילים

Durata massima della prova: 6 ore.

È consentito l'uso di dizionari bilingue e monolingue.

Non è consentito lasciare l'Istituto prima che siano trascorse 3 ore dall'inizio della prova.